

**בש"פ 4531/15 - ואיל אבו דבעאת, חאתם אבו דבעאת, סאלח אבו
דבעאת, חכים אבו דבעאת, קאסם אבו דבעאת, ראמי אבו דבעאת, חאפז
אבו דבעאת נגד מדינת ישראל**

בבית המשפט העליון

בש"פ 4531/15

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

העוררים: 1. ואיל אבו דבעאת
2. חאתם אבו דבעאת
3. סאלח אבו דבעאת
4. חכים אבו דבעאת
5. קאסם אבו דבעאת
6. ראמי אבו דבעאת
7. חאפז אבו דבעאת

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על תנאי שחרור לחלופת מעצר בהחלטות בית
המשפט המחוזי ירושלים במ"ת 25977-04-15 ומ"ת
49627-05-15 (השופט י' מרזל)

תאריך הישיבה: כ"ב בתמוז התשע"ה (9.7.2015)

בשם העוררים: עו"ד ראובן טקו

בשם המשיבה: עו"ד עדי שגב

עמוד 1

החלטה

1. ערר על החלטות בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט י' מרזל) במ"ת 25977-04-15 ומ"ת 49627-05-15, שהורו על שחרור העוררים למעצר בית בתנאים מגבילים.

2. העוררים כולם בני משפחה אחת מירושלים. ברקע הדברים מצוי סכסוך בין משפחת העוררים לבין משפחת ג'עברי (המתלוננים) בנוגע לתשלום דמי שכירות ולסירובם של בני משפחת ג'עברי לפנות נכס המצוי בסמוך לשער שכם בירושלים, השייך, לפי הטענה, לעוררים. בין הצדדים קיימת התדיינות בנדון בהליך אזרחי נפרד.

3. נגד העוררים הוגש כתב אישום הכולל שני אישומים, המייחסים להם 10 עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות וניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

לפי כתב האישום, בצהרי יום 2.4.2015 נתגלע ויכוח בין העורר 2 לבין נידאל ג'עברי (להלן: נידאל), לאחר שהעורר עמד וצילם סמוך לבית העסק של המתלוננים. בעקבות חילופי דברים הגיעו בני משפחה ממשפחת ג'עברי לחנותו של העורר 2 (החנות העליונה), צעקו ושברו חפצים במקום. בהמשך הם ירדו לחנות התחתונה השייכת גם היא לעוררים, ושברו את זכוכיות שני המקררים שבפתחה. בתום ההתרחשות הגיעו שתי המשפחות להסכם לפיו לא יצרו קשר אחת עם השנייה עד ליום 7.4.2015 (להלן: ההודנה). ואולם, בהמשך אותו יום הגיע נידאל לבית קפה הנמצא קרוב לחנות התחתונה, ועזב כי המקום היה עמוס בלקוחות. משהבחינו בו העוררים 5 ו-6 עובר ליד בית העסק, רדף העורר 5 אחרי נידאל עם אגרופו והעורר 6 הגיע אחריו מצויד בחפץ הנחזה לסכין. לאחר חילופי דברים, הכה העורר 5 את נידאל בפניו תוך שימוש באגרופו, והעורר 6 ניסה לדקור אותו במותנו. נידאל נפצע מעל גבתו השמאלית ונזקק לתפרים.

על רקע זה, מתוך הערכה שהמתלוננים יגיבו לתקיפה של נידאל, התכנסו העוררים 2, 5, 6 ו-7 בפתח החנות התחתונה וקשרו קשר לתקוף את המתלוננים. העורר 2 הצטייד בגרזן, העורר 5 ב"ג'אנט" (מוט ברזל המחובר לחישוק מתכת של צמיג רכב), העורר 6 בסכין מתקפלת והעורר 7 הצטייד במקל עץ. בחלוף מספר דקות הגיעו המתלוננים לחנות מצוידים באלות, והחלו לגרום נזקים לרכוש במקום. העוררים יצאו יחד עם אחרים מהחנות ותקפו את המתלוננים בחפצים שהחזיקו. בשלב זה חברו אליהם העורר 1, שהוא מתאגרף מקצועי, והעורר 3. העוררים תקפו את נג'אתי שהגיע למקום: העורר 1 הכה אותו באגרופו מספר פעמים, העורר 5 הדף והכה בראשו בחוזקה מספר פעמים באמצעות הג'אנט, העורר 2 תקף את נג'אתי תוך שהוא מחזיק גרזן בידו, העורר 7 התנפל עליו והכה אותו מספר פעמים בפלג גופן העליון באמצעות מקל העץ והעורר 6 עודד את התוקפים בנוכחותו. למקום הגיע אשרף ג'עברי (להלן: אשרף), וניסה להרחיק את העורר 1 מנג'אתי. העורר 1, שלפני כן הרים מהרצפה חפץ חד שהיה במקום, דקר את אשרף בצווארו ובסנטרו. נג'אתי חזר למקום כדי להכות את העורר 1, הלה הכה אותו שוב באגרופו, והשניים נפלו על הרצפה. בעוד נג'אתי על הרצפה, העורר 3 הכה אותו בראשו בחוזקה, והעורר 5 הצטרף אליו בעודו מחזיק בידו כסא. העורר 4 הכה במוט ברזל את נידאל שהתקרב כדי לסייע לנג'אתי. בעוד הנוכחים במקום מנסים להפריד בין בני המשפחות הניצות, המשיך העורר 5 לזרוק חפצים לעבר בני משפחת ג'עברי. כתוצאה מהמעשים המתוארים, נגרמו לאשרף חתכים עמוקים בראש, בסנטר ובצוואר, והוא נזקק לעשרות תפרים. לנג'אתי נגרמו שטפי דם בידים, שריטות בעין ושטף דם בראש.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה התביעה בקשה לעצור את העוררים עד תום ההליכים נגדם. נטען

לקיומן של ראיות לכאורה נגד העוררים. כן נטען לקיומן של עילות מעצר לאור המסוכנות של העוררים שבאה לידי ביטוי באלימות החמורה והאכזריות בה נקטו כלפי המתלוננים, ובכלל זה שימוש בגרזן ובסכינים. כן נטען לחשש לשיבוש מהלכי המשפט בשל הסכסוך המשפחתי העומד ברקע למעשים.

5. בהחלטה הראשונה של בית המשפט בבקשה מיום 17.5.2015 בענין העוררים 1-6 ציין בית המשפט, תחילה, כי על אף שהצדדים טענו בהרחבה לגבי קיומן של ראיות לכאורה, עיקר מעשי התקיפה והאלימות אינו שנוי במחלוקת ומרבית האירועים המתוארים בכתב האישום ניתנים לצפייה בסרטונים שהצדדים הציגו.

בית המשפט דחה את טענת העוררים, לפיה הם פעלו רק כדי להגן על שלומם, לאחר האלימות של בני משפחת ג'עברי והפרות ההודנה מצדם. צוין כי בין ההפרות הנטענות של ההודנה מצד משפחת ג'עברי לבין האירועים מושא האישום הראשון חלף פרק זמן משמעותי, במהלכו יכלו העוררים לפנות לגורמי אכיפת החוק. ומכל מקום, טענה זו אין מקומה בשלב הראיות לכאורה. בנוגע לעילת המעצר קבע בית המשפט קמא כי לא הייתה מחלוקת על קיומה של עילת מעצר, נוכח האישומים שיוחסו לעוררים. יחד עם זאת נקבע, כי את מסוכנות העוררים יש לבחון בהתחשב בנזק שנראה שהמתלוננים התכוונו לגרום בבואם לחנות התחתונה ובאופן הגעתם אליה. אמנם, קיימת מסוכנות ברורה במעשי המשיבים המצדיקה החזקתם במעצר, אך לדבר תהיה משמעות בהמשך. עוד נקבע שנוכח היקף הסכסוך בין המשפחות קיים גם חשש לשיבוש מהלכי משפט.

לאור האמור, וחרף קיומו של עבר פלילי לעוררים 1 ו-2, הורה בית המשפט על קבלת תסקירי מעצר אודות העוררים. הטעם לכך היה העובדה כי יתר העוררים הם נטולי עבר פלילי, וכן העובדה שמהלך האירועים כלל גם תגובה לאלימות מצד המתלוננים ומעורבות שונה לכאורה של חלק מהעוררים.

6. ביום 4.6.2015 ניתנה ההחלטה בענין העורר 7, שנעצר מאוחר יותר. גם בענינו קבע בית המשפט קמא קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר. בית המשפט הדגיש כי קיימות ראיות לכאורה גם נגדו אף כי בסרטונים לא נראה העורר 7 פוגע במקל שבידו במי מבני ג'עברי, שכן יש לראות את מעורבות כל העוררים כמעורבות יחדיו מכוח דיני השותפות לעבירה. בית המשפט הורה על קבלת תסקיר שירות המבחן גם בענינו.

7. ביום 16.6.2015 ניתנה החלטה בענינים של העוררים 1, 2 ו-5. שירות המבחן המליץ על שחרור שלושת העוררים הללו למעצר בית, ובית המשפט קיבל המלצה זו. כל המשוחררים נדרשו להפקיד ערבות בסך ₪ 5,000 והתחייבות עצמית בסך ₪ 10,000, והמפקחים עליהם נדרשו לחתום על ערבות עצמית בסך ₪ 10,000. על כולם נאסר ליצור קשר עם עדי התביעה ולשהות בעיר העתיקה בירושלים.

ביום 21.6.2015 התקיים דיון בענינים של העוררים האחרים. שירות המבחן המליץ על שחרורם, ובית המשפט קמא קיבל המלצה זו והורה על שחרורם בתנאים מגבילים. גם עוררים אלה ומפקחיהם נדרשו להפקיד ערבויות כאמור

, ונאסר עליהם ליצור קשר עם עדי התביעה או לשהות בעיר העתיקה בירושלים. לגבי יציאות לביקור קרובים במהלך חודש הרמדאן נקבע כי יהיה על העוררים להגיע להבנות עם המשיבה, או לפנות לבית המשפט.

נימוקי הערר

8. העוררים קובלים על ההחלטה לשחררם בתנאים מגבילים. הם טוענים באשר לראיות לכאורה לביסוס המיוחס להם. לדידם, החלק הכללי בכתב האישום נוסח בצורה חד-צדדית על מנת להמעיט מחומרת מעשיהם של בני משפחת ג'עברי ולהעלים את העובדה שנידאל הוא שהפר ראשון את ההודנה. זאת, חרף ראיות בדמות סרטוני וידאו שתיעדו התקפות מצד המתלוננים כלפי העוררים ובני משפחתם. העוררים טוענים שנהגו באופן סביר כדי להגן על עצמם ועל רכושם, וכי הדבר אינו מצדיק את מעצרם או אפילו חלופת מעצר, בעוד תוקפיהם לא נעצרו. כן העלו טענות למחדלי חקירה בקשר לחשיפת הצילומים או טיפול בתלונות שהגישו נגד המתלוננים. עוד נטען, כי מסוכנות העוררים אינה כפי שיוחס להם, וכי היה על בית המשפט לשקול את מסוכנותו של כל עורר באופן פרטני. נוכח האמור, מבקשים העוררים שיבוטלו תנאי השחרור שלהם, ולחלופין שיותר להם לצאת לעבודתם ללא פיקוח.

בטיעונו בעל פה שב והדגיש בא כוח העוררים, כי לגרסת העוררים מדובר במקרה מובהק של "הגנה עצמית", וכי כלפי חלק מהעוררים יש בעיה בראיות. כן קבל על כך שנגד בני המשפחה היריבה לא ננקטו הליכים פליליים.

9. מנגד, טענה באת כוח המדינה כי לא ברור על מה קובלתם של העוררים שהרי כולם שוחררו לחלופת מעצר, בניגוד לבקשת המדינה לעצורם עד לתום ההליכים, ולחלקם אף הותר לצאת לעבודה. בנוגע לטענות על העדפת בני המשפחה היריבה (משפחת ג'עברי) הובהר, כי יש כוונה להגיש גם נגדם כתב אישום, אף כי לדעת המדינה חומרת מעשיהם של העוררים עולה על זו של בני משפחת ג'עברי. ניתן מענה קונקרטי לטענות העוררים על מחדלי חקירה, תוך ציון שטענות ממין זה מקומן בהליך העיקרי.

דיון והכרעה

10. לא ראיתי כל ממש בערר זה ודינו להידחות.

11. המדובר באירוע אלימות חמור וקשה בין בני שתי משפחות, בו עשו העוררים שימוש, בין היתר, בגרזן ובסכינים. כפי שצוין, בצדק, בית משפט קמא, עיקר מעשי התקיפה והאלימות המיוחסים לעוררים בכתב האישום אינו שנוי למעשה במחלוקת, שכן מרבית האירועים המתוארים בכתב האישום מתועדים בסרטונים מזירת האירועים. הטענות הפרטניות של העוררים לגבי ייחוס פרט זה או אחר לעורר זה או אחר, אינן בעלות חשיבות בשלב זה נוכח האחריות המשותפת לכאורה של כל בני החבורה לכל אשר נעשה, מכוח דיני השותפות לעבירה.

12. למרות האמור לא נענה בית משפט קמא לבקשת המדינה לעצור את העוררים עד לתום ההליכים נגדם והם שוחררו לחלופות מעצר. נוכח חומרת האירועים, שעלולים היו להסתיים אף בתוצאות קשות יותר, ולאור הסכסוך שעדיין לא נפתר, אין זה מובן מאליו כלל. קשה להלום את טענת העוררים כי בנסיבות אלה היה מקום לשחררם ללא כל ערבויות.

13. טענתם המרכזית של העוררים בדבר "הגנה עצמית" - בין כסייג לאחריות פלילית לפי סעיף 34' לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ובין כנסיבה מקלה - מקומה להתברר בהליך העיקרי ולא במסגרת הליך זה. יצוין עם זאת, כי

בית המשפט לא התעלם מהרקע למעשי התקיפה ומתרומת בני משפחת ג'עברי לאירוע, וזה שימש כאחד השיקולים להחלטה על שחרור העוררים לחלופת מעצר.

14. גם טענות העוררים על מחדלי חקירה ומתן יחס מועדף לבני המשפחה היריבה, מקומן בהליך העיקרי. כזכור, הודיעה באת כוח המדינה, כי גם נגד בני משפחת ג'עברי צפויים הליכים פליליים.

15. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ו בתמוז התשע"ה (13.7.2015).

ש ו פ ט